

ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ME

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλ. Α'. Εκδίδεται δις τοῦ μηνός. Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1847. Τόμ. Α'.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Ὁ αὐτοκράτωρ Παῦλος Α' βασιλεύσας πέντε ἔτη ἀπέθανε κατὰ τὸ 1801. Δις νυμφευθεὶς κατὰ πρῶτον μὲ τὴν Οὐίλελμίναν τοῦ Χεσε-Δαρμσταδ, καὶ τὸ δεύτερον μετὰ τῆς Μαρίας, Σοφίας Δωροθέας Δουκίσσης τῆς Βιτεμβέργης, ἐγέννησε τέσσαρας υἱούς ἐξ αὐτῆς τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν Μιχαήλ καὶ τὸν Νικόλαον, κατέχοντα σήμερον τὸν θρόνον πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν. Ὁ Νικόλαος καταριθμεῖται ἀκόμη μεταξὺ τῶν νέων βασιλέων, διότι ἐγεννήθη τὴν 25 Ἰουνίου 1796· καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὁπόσα συμβεβηκότα ἀσυνήθη συνέβησαν ἀφ' οὗ ἐδασίλευσεν, ὁπόσαι περιστάσεις ἀνέδειξαν τὸν χαρακτῆρά του ἀνένδοτον καὶ ἐδράκιον, ἀλλὰ δικασθέντα ἀντιπρακτικῶς ἀπὸ τοῦς συγχρόνους, σπεύδοντας αἰετοτε νὰ ἐκδώσωσι τὴν περὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἐτυμηγορίαν των, ἀνήκουσαν εἰς μόνους τοὺς μεταγενεστέρους.

Ἡ αὐτοκρατορίσσα μήτηρ του ἐφρόντισε περὶ τῆς ἀνατροφῆς του προσλαβοῦσα εἰς τὸ ἔργον τοῦτο βοήθην, τὸν στρατηγὸν Δανσδόρφιον. Μεταξὺ τῶν καθηγητῶν οἱ ὅποιοι ἐδίδαξαν τὸν Νικόλαον εἶναι γνωστοὶ πρὸ πάντων ὁ Σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας Ἀδελούγγιος καὶ ὁ Κ. Στόρχιος ὡς καθηγητῆς τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν. Ἀλλ' ὁ βασιλοπάις διέπρεπε πρὸ πάντων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἰδίως τῆς ὀχυρωματικῆς· παρέργως ἡσχολεῖτο περὶ τὰς τέχνας καὶ περὶ τὴν μουσικὴν μάλιστα, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶν ἐνθέρμως, ἐσύνθεσε τινὰ ἐμβατήρια ἄσματα (marches) ἐμφαίνοντα πολλὴν δεξιότητα περὶ τὴν τέχνην.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθνεσι μόν' οἱ φιλόσοφοι περιήρχοντο τὰς ξένας ἐπικρατείας καὶ ἐσύναζον τὰς διασπαρμένους κατὰ τὴν οἰκουμένην γνώσεις. Εἰς τὸν αἰῶνά μας αἱ περιηγήσεις θεωροῦνται ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα ἐλευθερίου ἀγωγῆς καὶ αὐτῶν τῶν βασιλοπαίδων, ἀφ' οὗτο μάλιστα μεγαλοφθῆς τις αὐτο-

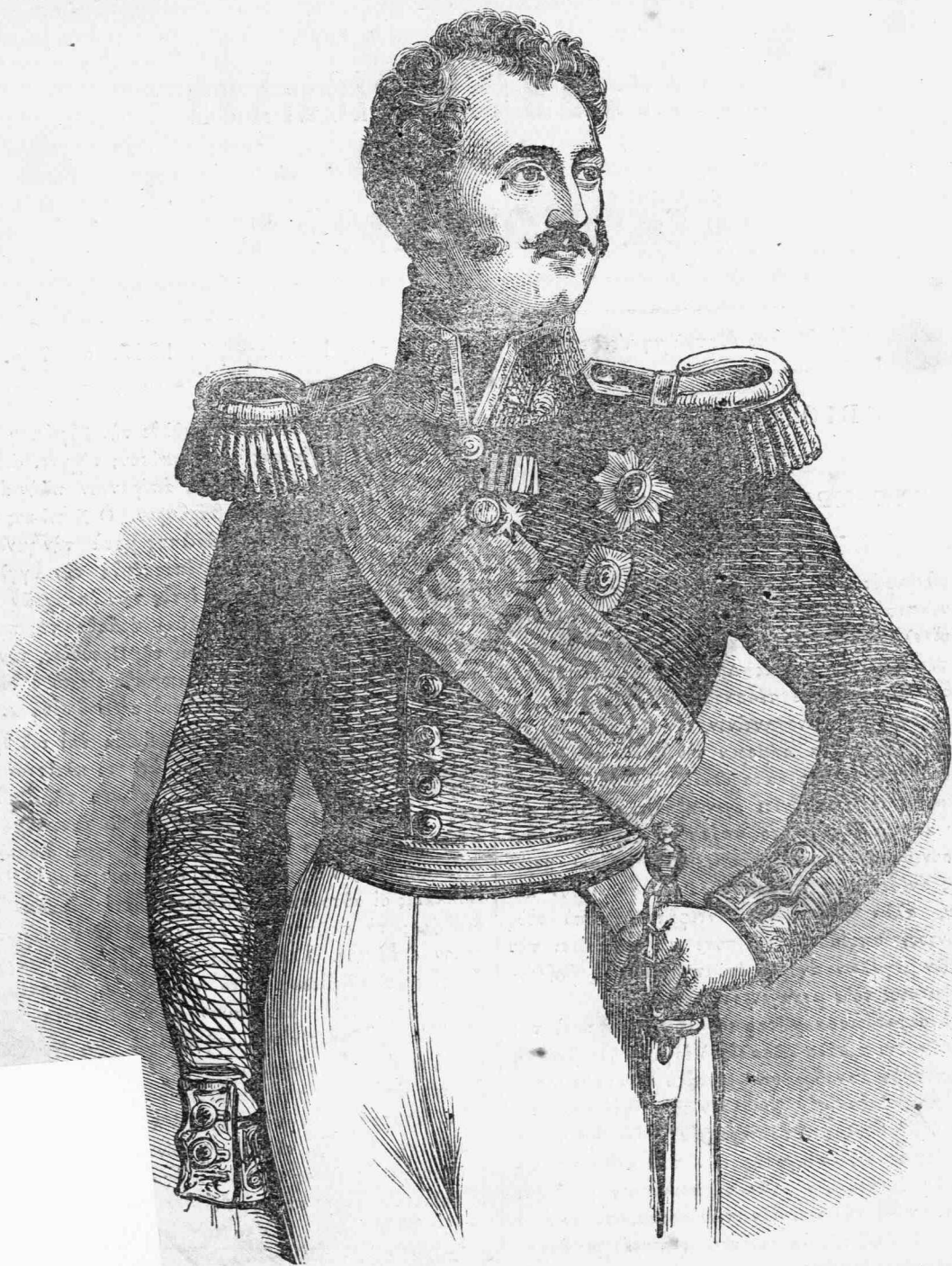
κράτωρ, Πέτρος ὁ Μέγας, περιῆλθε τὴν Εὐρώπην μαθητεύων καὶ εἰς αὐτὰς τὰς βαναύσους τέχνας, διὰ νὰ γίνῃ ἄξιος νὰ πολιτίσῃ Κράτος ἀπέραντον πλὴν ἀπολίτευτον τότε ἀκόμη καὶ βάρβαρον. Ὁ Νικόλαος περιῆλθε μέγα μέρος τῆς Εὐρώπης μετὰ τὴν γενικὴν εἰρήνευσιν τοῦ 1815, ἰδίως ἐπεσκέφη τὴν Ἀγγλίαν καὶ μετὰ ταῦτα ὠδοιπόρησεν ἐντὸς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ῥωσσίας. Διαμείνας ἐν Βερολίνῳ ἡράσθη τῆς πρωτοτόκου θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Προυσίας, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη, ἀφοῦ αὕτη ἐβαπτίσθη εἰς τὸ ὀρθόδοξον δόγμα καὶ ὠνομάσθη Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα.

Ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος δὲν ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀθορύβως ὡς συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς ἀπολύτους Μοναρχίας. Τὸ δικαίωμα τῆς διαδοχῆς τοῦ θρόνου ἐν τῇ Ῥωσσίᾳ δὲν εἶναι κανονισμένον μὲ τὴν ἀκρίβειαν ὅσην εἰς ἄλλα ἔθνη, ὅπου διομολογεῖται τὸ γινώσκον ἀξίωμα, le Roi est mort, vive le Roi. Πολλάκις οἱ αὐτοκράτορες ἀποθνήσκοντες ἄφησαν διὰ διαθήκης τὰ σκῆπτρα εἰς ἄλλον παρὰ εἰς τὸν πρωτότοκον διάδοχον. Ἀλέξανδρος ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανεν ἄτεκνος καὶ ἀδιάθετος· κατὰ τοὺς νόμους τὸ στέμμα τῆς αὐτοκρατορίας μετέβαινεν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον. Ἀλλ' αὐτὸς, ζῶντος εἰσέτι τοῦ ἀδελφοῦ του, αὐθορμητῶς ἢ κατ' ἀδελφικὴν προτροπὴν, ἐναπέθεσεν εἰς χεῖράς του ἐπίσημον τὴν παραιτήσιν του. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐνσφράγιστον καταθέσας ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Γερουσίαν, διέταξε νὰ ἀνοιγῇ μόνον μετὰ τὸν τόν του, χωρὶς ὅμως ν' ἀποκαλύψῃ τὸ μυστὶ τὸ πολιτικὸν τοῦτο σῶμα. Τῷ ὄντι ἀπίστων τὰ τὸν θάνατόν του, ἀλλ' ὁ Νικόλαος δὲν σκῆπτρα πρὶν ἢ λάβῃ γράμματα παρὰ τοῦ Δουκὸς Κωνσταντίνου ἐπαναλαμβάνοντος τὰς αὐμολογήσεις περὶ τῆς παραιτήσεώς του ἀπὸ τὸν θρόνον. Ἐβράδυνεν ἄραγε, διότι ἐπίστευεν ὅτι δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ δικαίωμα μὴπω γεννηθὲν, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ μετανοήσῃ ὁ Κωνσταντῖνος διὰ τοιαύτην γενναίαν ἀπόφασιν, ἢ διότι βέβαιος ὦν περὶ τῆς ἀμεταθέτου τοῦ Κωνσταντίνου ἀποφάσεως, ἐδειξεν, εὐπρεπείας χάριν, ὑπομονήν; Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πᾶγμα, ἀξιώπαινος ἢ ἀποχὴ τῆς πορφύρας μέχρι τῆς δευτέρας διομολογήσεως τοῦ Κωνσταντίνου. Κατὰ τὴν 8

Ἰαννουαρίου 1826 ὁ στρατὸς ὤφειλε νὰ ὀρκισθῇ πίστιν εἰς τὸν νέον Αὐτοκράτορα· ἀλλ' αὐφνης τινὰ τάγματα ἐπαναστάτησαν, ἀρνούμενα νὰ ὀρκισθῶσιν, ἐπὶ προφάσει τοῦ ὅτι, ὁ Μέγας Δοῦξ Κωνσταντῖνος δὲν παρητήθη. Τότε ἀνεκαλύφθη μακρὰ ἄλυσσος, συ-

λείαν κατάπυσιν τῆς στάσιως, καταπολεμηθεῖσαν ἀπὸ τὴν μείνασαν πιστὴν ἑνοπλὸν δύναμιν. Οἱ συνωμῶται κατεδικάσθησαν εἰς δρακοντίου ποινὴς, τὰς ὁποίας ὁ Αὐτοκράτωρ μετέβαλεν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον.

Κατὰ τὴν βασιλείαν ταύτην τρεῖς μεγάλοι πόλεμοι

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α'. Αὐτοκράτωρ 'Ρωσσίας.

νωμοσίας, ἥτις εἰς πολλὰς τῆς Ῥωσσίας ἐπαρχίας ἐκτεινομένη, ἀπέπεμπεν ἡλεκτρικοὺς σπινθῆρας στασιασμοῦ. Τί ἤθελον οἱ συνωμῶται; Ἐκ τῆς μακρᾶς ἀνακρίσεως ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ὑπῆρχε σκοπὸς ὥριμος καὶ ὥρισμένος.

Ὁ Νικόλαος διὰ τῆς δραστηριότητός του καὶ τῆς ἀναμφισβητήτου ἀνδρείας του συνήργησεν εἰς τὴν τα-

ἐξερράγησαν, οἱ δύο ἐξωτερικαὶ καὶ ὁ εἰς ἐμφύλιος, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ Ῥωσσία ἐθριάμβευσεν.

Πρῶτος πόλεμος εἶναι ὁ κατὰ τῆς Περσίας, κατὰ τὸν ὁποῖον διέπρεψεν ὁ στρατηγὸς πρίγγιψ Πασκεβίτς Ἐριβάνσκις, οὕτως ἐπανομασθεὶς ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ Ἐριβάν γενομένην νίκην. Διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Του-

μεντζαί, συνομολογήθεισης μεταξύ Ρωσσίας καὶ Περσίας, τὴν 22 Φεβρουαρίου 1828, ὁ πόλεμος οὗτος ἐτελείωσεν, καὶ ἡ Ρωσσία ἐσχημάτισε σύνορα ἀσφαλῆ καὶ εὐπεράσπιστα διὰ τῆς κατακτήσεως τῶν δύο Νομῶν Ναχσιβάν καὶ Ἐριβάν, ἀπέκτησε κατὰ τὴν Κασπίαν ἐλευθέραν τὴν ναυτιλίαν καὶ ἐπορίσθη μέγα χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὰς δαπάνας τοῦ πολέμου. Κατὰ τὸ 1834, συμφώνως μετὰ τῆς Ἀγγλίας ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκάνονισεν τὸ δικαίωμα τῆς διαδοχῆς τοῦ πολυπαιδὸς βασιλέως τῆς Περσίας Φετχ-Αλῆ ἀναγορεύσας τὸν ἔγκονόν του Μεχεμέδ Μίρζα.

Ἡ κατὰ τῆς Τουρκίας διαφωνία τῆς Ρωσσίας ἤρχισεν εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, κατὰ τὴν Μολδαβίαν, Βλαχίαν καὶ Ἑλλάδα. Ἡ Τουρκία ἀπέστειλε πληθὺν στρατευμάτων εἰς τὰς δύο ὑπερδουναβίους ἐπαρχίας, τὰ ὁποῖα διέμεινον ἐν αὐταῖς καὶ ἀφοῦ οἱ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐπαναστατήσαντες ἐφυγαδεύθησαν, ἡ ἔπασαν ἐνδοξως. Ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ καθ' ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις συνελάμβανε, κατεδίωκε καὶ ἐλαίμητόμει τοὺς προὔχοντας τῶν Ἑλλήνων. Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πάσχα καθ' ἣν ὁ χριστιανισμὸς ὅλος ἐπανηγύριζε τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, (1821) ὁ αἰοίδιμος Πατριάρχης Γρηγόριος ἀπέθανε δι' ἀγχόνος τὸν ἐνδοξόν τοῦ μαρτυρίου θάνατον, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Φαναρίου. Συγχρόνως ἡ Ἑλληνικὴ ἐπαναστάσις παντοῦ ἀνεπετάννε τὴν κυανόλευκον σημαίαν της. Ἡ Ρωσσία, καίτοι δεῖξασα κατ' ἀρχὰς διὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου βαρυθυμίαν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ὡς γέννημα τοῦ αὐτοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνεφύσησεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, Ἰσπανίαν, καὶ ἐτάραττε τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, διεμαρτύρετο κατὰ τῆς ἀγχόνος τοῦ Πατριάρχου, τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν προὔχόντων ὡς καθυβριζούσης τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τῆς ὁποίας ἐκινύθη προστάτης, κατὰ τὴν ἐν Καϊνάρτζι συνθήκην, περιέβαλλε φιλανθρωπῶς τοὺς εἰς τὴν ἐπικρατείαν της καταφυγόντας Ἑλλήνας παρεπονέτο διότι ἐναντίον τῶν συνθηκῶν διέμενον Τουρκικὰ στρατεύματα ἐν Μολδαβίᾳ, καὶ Βλαχίᾳ καὶ ἀπέκρουε τὴν ὑπόνοιαν τῆς Πόρτας, τοῦ ὅτι αἱ ἐπαναστάσεις ὑπεκινήθησαν ἀπὸ αὐτῆν. Μεταξὺ τούτων ὁ Πρέσβυς τῆς Ρωσσίας Σρογγανόφ ἀνεχώρησεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως καὶ αἱ διπλωματικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν διεκόπησαν. Ἡ κατάστασις αὕτη διήρκεσε καὶ παρετάθη μέχρι τῆς ἐν Ἀν-κερμανίῳ συνθήκης, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ρεβωπειέρε ἐς ἅλη ὡς πρέσβυς τῆς Ρωσσίας εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἡ συνθήκη αὕτη δὲν ἦτο παρὰ ἀνακωχὴ πολέμου, διότι ἐὰν ἡ Τουρκία ἐνέδωκεν εἰς τινὰς αἰτήσεις τῆς Ρωσσίας, ἔπραξε τοῦτο ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ καιροφυλακτήσῃ ἐπιτηδευτοτέραν ἐποχὴν ῥήξεως, συμφώνως μὲ τὸ σύστημα τῆς ἀναβολῆς τὸ ὁποῖον ἐπρέσβευεν. Ὁ Αὐτοκράτωρ Νικόλαος ἐπίσης ἐπιδεικνύων εἰρηνικὰ φρονήματα, δὲν ἐλησμόνει ὅτι ὁλος ὁ λαὸς τοῦ ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς καρδίας του τὴν δραστηριωτέραν ἐπιθυμίαν, καὶ ἔπνεε πόλεμον, δὲν ἐλησμόνει ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος ἀπέθανε μετανόων, διότι ἐγκατέλειψεν ἀδόκητον ὁμόθηρσκον ἔθνος ὑπερίσπεως καὶ ἐλευθερίας μαχόμενον.

Τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος κυρίως περιέπλεκον τὰς σχέσεις τῶν δύο ἐπικρατειῶν. Ὅτε ὁ Κάνιγγ ἔστειλε τὸν Δούκα τοῦ Οὐελλινγκτὸν εἰς Πετροῦπολιν διὰ νὰ πραγματοποιῇ καὶ νὰ συνοπογράψῃ μετὰ τοῦ Κόμητος Νετσελρόδ τὸ περίφημον πρωτόκολλον

τῆς 4 Ἀπριλίου 1826, τὴν πρώτην κρηπίδα τῆς διπλωματικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὁ μεγαλοφυὴς οὗτος Ἱπουργὸς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐγνώριζεν ἄριστα, ὅτι καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ ἄλ' ἡ Ρωσσία ἐπιθυμοῦν τῆς Ἑλλάδος τὴν αὐτονομίαν. Δι' αὐτῆς λοιπὸν τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως ταύτης, ἡ Ἀγγλία ἐξεπλήρωσε τοὺς φιλανθρωπικούς πρὸς τὴν Ἑλλάδα σκοπούς της καὶ συγχρόνως ἐπρόλαβε τῆς Ρωσσίας τὴν αὐθόρμητον καὶ ὀρμητικὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐπικουρίαν. Ἡ πράξις αὕτη, τῆς ὁποίας ἀμέτοχος ἔμεινε ἡ Γαλλία ἀσχολημένη τότε μὲ τοὺς ἐσωτερικούς της σπαραγμούς, διαπρέπει μετὰ τῶν ἐνδοξοτέρων πράξεων τοῦ Αὐτοκράτορος Νικολάου καὶ ἐφελκύει τὴν αἰώνιον εὐγνωμοσύνην τῆς ἀνεξαρτήτου Ἑλλάδος. Ἐν αὐτῇ ἀπεφασίζετο μετὰ τῶν δύο ἐπικρατειῶν. 1. ἡ αὐτονομία τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς κυριαρχίας τοῦ Σουλτάνου καὶ τῆς πληρωμῆς φόρου τινὸς ἀπαξ καὶ διὰ παντὸς προσδιορισθησομένου. 2. ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀρχόντων γινομένη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, διατηρουμένης εἰς τὴν Πόρταν ἐνεργείας τινὸς ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν των. 3. Πλήρης ἐλευθερία ἐμπορίου καὶ ἐσωτερικῆς διοικήσεως. 4. Ἐξαγοράσις τῶν Τουρκικῶν ιδιοκτησιῶν παρὰ τῶν Ἑλλήνων. 5. Ἱποχρέωσις τῶν δύο αὐτῶν, περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ὁρίων.

Τῆς Γαλλίας ἐβασίλευε τότε Κάρολος ὁ 1. ὅστις κινούμενος ἀπὸ αἰσθημα φιλανθρωπίας καὶ χριστιανισμοῦ ἰδιαίτερος ἀντεπιστέλλων πρὸς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ πρέσβυν τοῦ Πρίγγιπα Πολινιάκ, διέταξεν αὐτὸν νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν σύμπραξιν τῆς Γαλλίας εἰς ὅλας τὰς ὑπὲρ Ἑλλήνων ληθησομένας ἀποφάσεις καὶ τὴν πλήρη ἀποδοχὴν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 4 Ἀπριλίου.

Ἐκ ταύτης τῆς τριπλῆς συμπονοῖας ἐγεννήθη ἡ ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφθεῖσα σύμβασις τῆς 6 Ἰουλίου 1827 μετὰ τῶν Ρωσσίας, Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, σύμβασις σωτήριος πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς διπλωματίας, καθὼ φέρουσα ἀνώμαλόν τινα κατάστασιν εἰς τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἐθνῶν, διότι ἐπροκήρυττε πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας ἐν πλήρει εἰρήνῃ καὶ μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς εὐδίας ἐσφυρηλάτει τὰς βόμβας τοῦ Ναβαρίνου.

Αἱ τρεῖς Δυνάμεις συνομολογοῦν ὅτι ἐὰν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἡ Πόρτα δὲν δεχθῇ τὴν μεσολάβησιν, ἀναγκάζονται νὰ πλησιάζωσι τὴν Ἑλλάδα ἀποστέλλουσαι καὶ δεχόμεναι προξένους. Ἐὰν ἡ Πόρτα ἢ οἱ Ἕλληνες δὲν δεχθῶσι τὴν προτεινομένην ἐκχειρίαν, ἔθλουσι μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ μέσα πρὸς παῦσιν τῶν ἀμοιβαίων ἐχθροπραξιῶν. Ἐὰν δὲ δὲν ἐπαρκέσωσι τὰ μέσα ταῦτα, αἱ τρεῖς Δυνάμεις σὺνυπεχρεοῦντο νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εἰρηνopoίησιν ταύτην δι' ἄλλων μέσων, τὰ ὁποῖα οἱ ἐν Λονδίνῳ δύο πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας καὶ ὁ Ἱπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας διατάττοντο νὰ εὗρωσι μετὰ κοινὴν σύσκεψιν.

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τρεῖς πρέσβεις δὲν κατάρθωσαν νὰ πείσωσι τὴν Πόρταν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἐν τῇ συνθήκῃ περιεχομένων ἀρχῶν, καίτοι βοήθηθέντες ὅπως οὖν ἀπὸ τὴν Αὐστριακὴν καὶ Πρωσιακὴν Πρεσβείαν. Μετὰ τῶν ἀντιστάσεων καὶ ἀναβλητικῶν ἐνστάσεων τῆς Πόρτας, ἐξεβράχη ἡ τοῦ Ναβαρίνου ναυμαχία, καὶ ἡ Γαλλία διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς Ρωσικῆς

διπλωματίας απέσειλεν ὑπὸ τὸν ἀντισράτηγον Μαϊζὼν τὸν γρατὸν τῆς εἰς Πελοπόννησον. Κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν ταύτην θαλασσίαν συμπλοκὴν, ὁ ναύαρχος Χαϊδὲν ἐστολάρχει τοῦ Ῥωστικοῦ στόλου. Οἱ τρεῖς πρέσβεις ἀνεχώρησαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐξιστορήσαμεν λεπτομερέστερον ἴσως τοῦ δέοντος τὰς περὶ Ἑλλάδος διαπραγματεύσεις καὶ τὰ ἐπελθόντα ἀποτελέσματα, διότι ἐν τῇ Ῥωσσίᾳ καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ Νικολάου, ὅλη ἡ διπλωματικὴ ἐργασία συγκεντρῶνται εἰς χεῖρας τοῦ αὐτοκράτορος. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἀνήκει ἡ τιμὴ τοῦ ἔργου τούτου, τὸ ὅποιον διὰ μόνην τὴν Ῥωσσίαν εἶχε διπλὴν ὠφέλειαν, τὴν ἐξασθένεισιν τῆς Τουρκίας καὶ τὴν ἐκπολέμωσιν αὐτῆς πρὸς ὅλην σχεδὸν τὴν Εὐρώπην, καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις καθίστα τὸν Νικόλαον δημοτικὸν ἐν τῇ Ῥωσσίᾳ, ἐνῶ ἡ ναυμαχία τοῦ Ναβαρίνου καίτοι περικαλύψασα μὲ δόξαν τὰ ὅπλα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας ἐκρίθη ἀντιφατικῶς ἀπὸ τοὺς πολιτικούς ἀνδρας τῶν δύο τούτων ἐπικρατειῶν, διότι ἀπησθένησε τὴν Τουρκικὴν ἐπικράτειαν, τῆς ὁποίας ἡ διατήρησις θεωρεῖται καὶ σήμερον ὡς ἐν στοιχείῳ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας, ταραττομένης ἀδιακόπως, καὶ ἀδιακόπως πρεσβευομένης ὡς δόγμα πολιτικόν.

Οἱ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων προκύπτοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐρεθισμοί, ἡ ἀργοπορία τῆς Πόρτας τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις τῆς συνθήκης τοῦ Ἀκ-κερμάνου καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν φανατικοῦ τινος ὀλιγωμνοῦ τοῦ Περτέβ ἐφένδη, ὑπηρέτουν τοὺς φιλοπολέμους σκοποὺς τοῦ Αὐτοκράτορος. Μετὰ τὴν ἐναλλαγὴν τινῶν ἀνωφελῶν διακοινώσεων, ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνγγεῖλεν εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς, τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικάῃ του διὰ τῶν ὅπλων, διομολογῶν πρὸς τούτοις ὅτι ἀπέχει παντὸς σκοποῦ κατακτήσεως. Ἡ Πόρτα διὰ τοῦ Περτέβ ἐξέδωκε διακηρύξιν (πεγιά-ναμέ) περίφημον, ἐν ᾗ πᾶσαν μετὰ τῆς Ῥωσσίας εἰρήνην ὠνόμαζεν ἀνακωχὴν καὶ ἐχθρὰν τῆς Τουρκίας πᾶσαν χριστιανικὴν ἐπικρατείαν.

Τὰ στρατεύματα ἐκινήθησαν ἀμφοτέρωθεν. Τὰ Ῥωσικὰ διέβησαν τὸν Προῦτον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ γρατάρχου (Feld—Marchal) Βιγγενστάιν. Ὁ αὐτοκράτωρ ὑπῆγεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τοῦ δὲν εὗρεν ἀληθεῖς ὅλας τὰς σταλείσας παρὰ τῶν στρατηγῶν ἐκθέσεις περὶ τῆς δυνάμεως τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, καὶ περὶ τῆς προπαρασκευῆς τῶν ἀναγκαίων πρὸς ἐπιθετικὸν πόλεμον γεφυρῶν, ὑποζυγίων καὶ ἐφοδίων. Ἡ ἀφροντισία αὕτη ἔφερε δυσκολίας τινὰς εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἴσως παρέτεινε τὸν πόλεμον ἐπὶ δύο ἔτη, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ ἠλπίζεν ὅτι μίᾳ ἐκστρατείᾳ ἤθελε τὸ πᾶν τελειώσει. Ἐν τούτοις ἡ Βλαχία καὶ ἡ Μολδαβία κατεσχέθησαν, ἡ Ἰπράτλα μετὰ τριμήνον γενναίαν ἀντίστασιν, τὸ Ματζίν, Χίρσοβα, Τούλτζα καὶ Κουστέντζε ἡλώθησαν παρὰ τῶν Ῥώσων, οἵτινες τὸν Δούναβιν διέβησαν ὑπὸ τὸ πῦρ δέκα πέντε χιλιάδων Τούρκων.

Ἐντὸς τῆς Σούμλας ἐστρατοπέδευεν ὁ κυριώτερος Τουρκικὸς στρατὸς ἐκ 50,000 ἀνδρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν δεκακισχίλιοι ἵππεις. Τὴν πόλιν ταύτην οἱ Ῥῶσοι περιστοιχίσαντες ἐπετῆρουν, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρουν νὰ προκαλέσωσιν εἰς συμπλοκὴν τὸν Τουρκικὸν στρατὸν ἢ νὰ τὴν πολιορκήσωσι διὰ τὴν τοποθεσίαν

τῆς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν πυροβολικοῦ τῆς πολιορκίας. Ἡ Βάρνα, προμαχὼν κλείων τὴν δίοδον τῶν Βαλκανίων, θεωρουμένων ἕως τότε, ὡς αἱ Θερμοπύλαι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἀντιτάξασα ἀνδρικήν καὶ πολλάκις ἐπιθετικὴν κατὰ τῶν πολιορκούντων Ῥώσων ἀντίστασιν, παρεδόθη ἀπὸ τὸν Γιουσούρ πασᾶ, κατηγορηθέντα ἀπὸ τὴν Πόρταν ἐπὶ προδοσίᾳ. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀνέδειξε δραστηριότητα καὶ ἀνδρείαν ἀξιωματικὸν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, παρὼν ποτὲ μὲν εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἰπράτλας, διευθύνων ἄλλοτε τὴν διάβασιν τοῦ Προῦτου, καὶ παρευρεθείς εἰς Σούμλαν καὶ εἰς Βάρναν, ὅθεν μάλιστα ἀποπλεύσας ἐπὶ ἀτμοπλοῦ, ἐκινδύνευσε νὰ καταποντισθῇ εἰς τὰ ἐξηग्रιωμένα κύματα τοῦ Εὐξείνου ἢ νὰ ριφθῇ εἰς ἐχθρικὴν παραλίαν, μέχρις ὅτου τὸ πλοῖον, φέρον Καίσαρα καὶ τὴν τύχην του, ἀπεβίβασεν αὐτὸν ἀτάραχον μετὰ τετραήμερον τρικυμῖαν εἰς Ὀδυσσόν.

Τοῦ χειμῶνος ἡ δριμύτης ἔθεσε πέρας εἰς τὴν ἀξιωματικὴν ταύτην ἐκστρατείαν ἐκτιμηθεῖσαν ἀντιφατικῶς ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς κριτικούς, καὶ κατακριθεῖσαν ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς Ναπολεοντίου σχολῆς, διατεινομένους ὅτι ὁ Βικενστάιν ὥφειλε παραλείπων καὶ τὴν Σούμλαν καὶ τὴν Βάρναν νὰ ὁρμήσῃ πρὸς τὴν Αἶδος καὶ νὰ λακτίσῃ πρὸς κέντρον τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους.

Ὁ αὐτοκράτωρ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα ἐπεθύμει, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀρχηγίαν τῆς δευτέρας ἐκστρατείας ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Γενικῶν ἐπιτελῶν τοῦ στρατοῦ (chef d'Etat major) στρατηγὸν Διέβιτζ. Ὁ Σουλτάνος δυσαρεστημένος καὶ αὐτὸς, ἀπὸ τὸν Μέγαν Βεζίρην παρέδωκε τὴν ἀρχιστρατηγίαν καὶ τὸ βεζιράτον, εἰς τὸν Ρεσιδ πασᾶ.

Αὐτὸς ἀποφασίζει νὰ προσβάλῃ πρῶτον τὸν στρατηγὸν Ρῶθ κατέχοντα τὴν Βάρναν, ἀφοῦ δὲ τὸν τροπώσει καὶ κυριεύσῃ τὴν Βάρναν νὰ ὁρμήσῃ κατὰ τοῦ Διέβιτζ καὶ μεμονωμένον νὰ τὸν καταβάλῃ. Τῷ ὄντι ἐφορμήσας κατὰ τοῦ Ρῶθ συνῆψε μάχην αἱματηρὰν καὶ πεισματώδη, ἀλλ' ἀπαυδῆσας στρέφεται πρὸς τὴν Πρέβεδαν κοτεχομένην ἀπὸ τοὺς Ῥώσους καὶ τὴν κανονοβολεῖ. Ὁ Διέβιτζ πολιορκῶν τότε τὴν Σιλίστραν, ἐννοεῖ τὸ σχέδιον τοῦ Ρεσιδίτη καὶ ἀντεπιστρέφων κατ' αὐτοῦ τὸ στρατήγημά του, καταπίπτει αἰφνης εἰς Πραβάδι, συννοῦται κρυφίως μετὰ τοῦ Ρῶθ καὶ ἀπομονώνει τὸν Βεζίρην ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τῆς Σούμλας, διὰ τῆς κατακρατήσεως τῶν τεσσάρων ὁδῶν, δι' ὧν οὗτος ἠδύνατο νὰ συγκινωθήσῃ. Αὐτὸς ἐννοεῖ ὅτι ἐπαγευῆθη, θηριοῦται ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν, ὁρμᾷ πανσρατιᾷ νὰ διασχίσῃ τὸν Ῥωσικὸν στρατὸν, καὶ ἀπωθεῖται ἐπ' ἀνέρεχεται καὶ πάλιν ἀποκρούεται ὁ στρατὸς τοῦ ἀποκάμνει, καταθροβεῖται, καὶ τρέπεται εἰς φυγὴν κατασφάζομενος. Εἰς ὀλίγων ὥρων διάστημα (14 Ἰουνίου 1829) ἐξέλιπεν ὁ στρατὸς τοῦ Βεζίρην.

Ὁ Διέβιτζ προτείνει εἰρήνην εἰς τὸν Βεζίρην, ἀλλ' αὐτὸς διστάζει νὰ τὴν ἀποδεχθῇ. Παραλαβὼν τότε μετὰ τοῦ στρατοῦ του καὶ τὸ ἐκπολιορκῆσαν τὴν Σιλίστραν στράνευμα, ὁ Διέβιτζ ὁρμᾷ πρὸς τὸν Ἑμον (Παλκάνι) τὸν ἀναβαίνει, μετὰ τινα πεισματώδη ἀψιμαχίαν, καὶ καταβάς εἰς τὰς πεδιάδας εἰσέρχεται ἀμαχητὶ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν τὴν 11 Αὐγούστου 1829.

Ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὁ στρατηγὸς Πασκεβιτζ φέρων εἰσέτι ἀμάραντον τὸ στέμμα τῆς κατὰ τῶν Περσῶν νίκης του, ἐμεγαλουργεῖ κατὰ τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν. Κατὰ τὴν

ἐκστρατεῖαν τοῦ 1828 ἐκυρίευσεν τὰ φρούρια, Κάρσι, Ποτι, Ἀχάλ — καλασι, Ἀχαλτζικ καὶ ἄλλα τινὰ ὑποδεέστερα καὶ ἔστησεν τὴν Ῥωσικὴν σημαίαν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐφράτου ἐπὶ τὸ Τοπαρκ — καλὰ. Κατὰ δὲ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1829 διελθὼν τὰ ὄρη τοῦ Σαγγαυλὸς, ἐνίκησεν ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δύο νίκας καὶ δύο στρατοὺς, καὶ τὴν 9 Ἰουλίου 1829, εἰσῆλθεν θριαμβευτικῶς εἰς Ἐρζουρούμ, πόλιν ὀχυρομένην, πλουσίαν καὶ κατοικουμένην ἀπὸ ἑκατὸν χιλιάδων κατοίκους.

Ἡ Πόρτα καταπτοηθεῖσα ἐξήτει συμβουλάς παρὰ τῶν πρέσβων τῶν μεγάλων ἐπικρατειῶν. Αὐταὶ δ' ὁμοφώνως παρεγγύουν τὴν ἀποδοχὴν ὅλων τῶν Ῥωσικῶν προτάσεων. Μετὰ τινὰς διαταγὰς ὑπεγράφη ἡ τῆς Ἀδριανουπόλεως συνθήκη τὴν 14 Ἰουλίου 1829 περιέχουσα τοὺς ἐξῆς ὁρίσμοις. Ἡ Ῥωσσία ἀποδίδει εἰς τὴν Τουρκίαν ὅλους τοὺς τόπους, πόλεις καὶ φρούρια τοὺς ὁποίους κατέκτησεν. Τῶν δύο Βασιλείων ἡ ὁροθεσία ὁριζομένη ὡς καὶ πρότερον παρὰ τοῦ Προῦτου μέχρι τῆς μετὰ τοῦ Δουνάβεως συνενώσεώς του, συνεχίζεται διὰ τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ στομίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῆς δεξιᾶς ὄχθης μενούσης Τουρκικῆς, καὶ διατηρουμένων εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥωσσίας ὅλων τῶν νησιδίων. Ἡ δεξιὰ δὲ αὕτη ὄχθη, κατὰ τὸ μέρος καθ' ὃ ἡ διώρυξ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου διαχωρίζεται ἀπὸ τὴν τοῦ Σουλινᾶ, μένει ἀκατοίκητος ἐπὶ δύο ὥρων διάστημα καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν Ῥωσικῶν νησιδίων δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἐνεργηθῇ ἄλλο τι παρὰ ὑγειονομικὰ καταστήματα.

Κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡ Ῥωσσία κρατοῦσα τὰ φρούρια Ἀνάπας, Ποτι, Ἀχαλτζικ, Ἀνζκούρ καὶ Ἀχαλκάλασι πρὸς τακτοποίησιν τῶν συνόρων της, ἀποδίδει ὅλα τὰ λοιπά. Ἡ Βλαχία καὶ Μολδαβία διοικούνται ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν, ἀπὸ ἰσοθίους ἡγεμόνας δι' ἰδιαιτέρας καὶ αὐτονόμου διοικήσεως, ὑπὸ τὸν ὅρον πληρωμῆς φόρου ἀπαξ προσδιωρισθέντος. Ἡ Σερβία ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ ὠφελήματα τὰ ὑπὲρ αὐτῆς συνομολογηθέντα, ἐν τῇ συνθήκῃ τοῦ Ἀκ-Κερμάν.

Ἡ Τουρκία ὑποβάλλεται νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν αὐτοκράτορα δέκα ἑκατομμύρια φλωρία Ὀλλανδικὰ διὰ δαπάνας τοῦ πολέμου, καὶ 1, 500, 000 πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ὧν οἱ ἔμποροι Ῥῶσοι ἐπαθον ἀπὸ τὰ 1808 μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πολέμου.

Ἡ δίοδος τῶν πορθμῶν τοῦ Βοσπόρου καὶ Ἑλλησπόντου κηρύττεται ἐλευθέρᾳ ἀδιακρίτως εἰς τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ὅλων τῶν ἐθνῶν, ὑπάγοντα ἀπὸ τῆς Μεσογείου εἰς τὸν Εὐξείνιον ἢ ἐναλλάξ.

Ἡ Πόρτα παραδέχεται πληρέστατα τὴν περὶ Ἑλλάδος συνθήκην τῆς 6 Ἰουλίου 1827 καὶ τὴν πρόσθετον πράξιν τῆς 22. Μαρτίου 1829.

Αὐταὶ εἶναι αἱ κυριώτεραι διατάξεις τῆς Συνθήκης ταύτης καὶ τῶν δύο χωριστῶν παραρτημάτων (actes séparés) αἵτινες κανονίζουν τὰς νέας δημοσίας σχέσεις μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ῥωσσίας. Ὁ Αὐτοκράτωρ διακήρυξεν ὅτι δὲν σκοπεῖ κατακτήσεις· ἐτετραγώνισεν μὲν τὰ ἀνατολικά τῆς Ῥωσσίας ὅρια, διέτηρσεν ὁροθετικά τινὰ πλεονεκτήματα κατὰ τὸν Δούναβιν, ἀλλ' ὁπόσας πόλεις, φρούρια καὶ τόπους ἀπέδωκεν εἰς τὴν Τουρκίαν! Τριῶν ἡμίαινονόμων ἐπικρατειῶν ἡ ὑπαρξίς καθιεροῦται. Εἰς τοὺς περὶ Βλαχίας καὶ Μολδαβίας ἐκτεθέντας κανονισμοὺς ἐπὶ τοῦ πολέμου ἐδόθη νόμιμος ἰσχὺς, ἐτέθησαν ἀρχαὶ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ κανόνες τῶν μεταξὺ δουλοπαροίκων καὶ ἀρχόντων σχέσεων, οἱ ὅποιοι ὁμῶς ἔχουσιν ὡς ἐρμηνευτὰς καὶ ἐφαρ-

μοστὰς μόνους τοὺς ἄρχοντας δηλ. τὸ ἐν τῶν δύο διαδικοζομένων μερῶν. Ἀξιωματικῶς τοις ἐπὶ τῇ διατάξει ἡ ἀνοίγουσα τοὺς πορθμοὺς ὡς τὸ ἐμπόριον ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ὁ Αὐτοκράτωρ ἀντεπροσώπευσεν ὅλον τὸν πολιτισμένον κόσμον. Ὁ περὶ τῆς συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου ὁρίσμος ἔχει τι γενναῖον καὶ μεγαλοπρεπές, καὶ τοι καθιερωθεὶς ἀφ' οὗ ἡ Πόρτα διεκοίνωσε εἰς τοὺς δύο Πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ὅτι ἀποδέχεται τὴν περὶ Ἑλλάδος μεσολάθεσιν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Νικόλαος τροπαιοῦχος, κατὰ δύο πολέμους δειξὰς ἀληθῆ αὐτάρκειαν κατὰ τὴν συνθήκην τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἡσυχολεῖτο περὶ τὰ ἐσωτερικά τῆς ἐπικρατείας του, ὅτε ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ἰουλίου ἐγέννησε νέαν τάξιν πραγμάτων καὶ ἤνοιξε, νέαν παλιτικῆς σκηνὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀναφαίνονται οἱ πρωταθληταὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου.

Τὸ φιλελεύθερον ὑπουργεῖον τοῦ Μαρτινίχ, φιλικώτατον πρὸς τὴν Ῥωσικὴν πολιτικὴν, ἀντεράπη παρὰ τοῦ φιλάγγλου Πρίγκιπος Πολινίχ, καταστραφέντος τραγικώτατα με' αὐτὴν τὴν δυναστείαν τοῦ πρωτοτόκου κλάδου τῶν Βουρβόνων, ὑπὸ τῆς Ἰουλιανῆς ἐπανάστασεως. Ἄμα ἐφθάσεν εἰς Πετροῦπολιν ἡ εἰδησις αὕτη ὁ Αὐτοκράτωρ Νικόλαος ἐλυπήθη καὶ ἡγανάκτησε βλέπων διαρρέον τὸ οἰκοδόμημα τῶν συνθηκῶν τῶν 1814 καὶ 1815 καὶ τῶν συνεδρίων τῆς ἱερᾶς συμμαχίας, τοῦ ὁποίου κύριος ἀρχιτέκτων ἦτον ὁ ἀδελφός του Ἀλέξανδρος. Τὸν στρατηγὸν Ἀθαλὲν ἀπεσταλμένον τοῦ Φιλίππου ἐδέχθη ψυχρῶς, καὶ υπερφάνως ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐπιστολήν του, ἐν ἣ ὁ αὐτός ἐπιδείξω καὶ με' ὕψος ἀπ' αὐτὸν ἴσως πρὸς ἀρίστατον ἀρχηγὸν μεγάλου ἔθνους συντρίψαντος χθὲς τὰς ἀλύτους του, ὑπεδείκνυσεν ὅτι δῆθεν ἐξ ἀνάγκης ἐδέχθη τὰ σκῆπτρα διὰ νὰ χαλινώσῃ τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν συντήρισιν τοῦ συνταγματικοῦ χάρτου, τοῦ ὁποίου τὴν σοβαρότητα ἐγνώριζεν (ἐλεγεν) ὁ μακαρίτης καὶ σεβαστὸς ἀδελφός σας Ἀλέξανδρος.

Ὁ Νικόλαος ἀρχίζων τὴν ἐπιστολήν του διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως *Des événements à jamais déplorables ont placé Votre Majesté dans une cruelle alternative*, δεικνύει προφανῶς τὴν δυσαρέσκειάν του διὰ τὰ γεγονότα καὶ πρὸ πάντων δικηκρῦττει ὅτι θέλει διατηρήσει μετὰ τῶν συμμάχων του ἀπαραιμειώτους τὰς συνθήκας, ἀπαράλλακτον τὴν τοπογραφικὴν διαίρεσιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ βαρυθυμήσας διὰ τὴν Ἰουλιανὴν ἐπανάστασιν ἠθέλησεν ἄραγε νὰ διακηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆς Γαλλίας ὡς οἱ Γάλλοι ἱστορικοὶ διατείνονται· εἰς τοῦτο ἄραγε ἔτεινον αἱ τότε διαταχθεῖσαι πολεμικαὶ ἐτοιμασίαι· τοῦτο ἄμφιβολον· ἀλλὰ ἡ Πολωνικὴ ἐπανάστασις ἐκραγεῖσα αἰφνης ἔδωκεν ἄλλας μερίμνας καὶ ἄλλας ἀσχολίας εἰς τὴν Ῥωσικὴν κυβέρνησιν.

Ἡ Πολωνία τρίς κατακερματισθεῖσα, εὗρεν ἀναψυχὴν τινά, συγχροτηθεῖσα κατὰ τὸ 1815 εἰς βασίλειον διαφυλάττον ἰδιαιτέραν τινά ὑπαρξίν, παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, συνεργεία τοῦ ἐπιστηθίου φίλου του, Τζαρτορσκι. Ἀλλὰ πόθοι παρελθούσης καὶ τοι πολυταράχου αὐτονομίας, ὑποτρεφόμενοι ἀπὸ μυρίας πολιτικῆς καὶ φιλολογικῆς ἐταιρείας, αἰφνης ἡλεκτρίσθησαν βελύχματα ἀπὸ τὸν κοινωτικὸν σεισμὸν τῆς Γαλλίας. Τὴν νύκτα τῆς 29 Νοεμβρίου 1830 ἡ Πολωνικὴ ἐπανάστασις ἤρχισεν· ὁ ἀντίβασιλεὺς Μέγας Δούξ Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ μείναντος πιστοῦ στρατεύματος

ἀπεσύρθη· πρωτορινή τις κυβερνήσις συνέστη, ἥτις ἀντικατεστάθη μετ' ὀλίγον διὰ τῆς δικτατορίας τοῦ στρατηγοῦ Σλοπίνκι, παραιτηθέντος καὶ αὐτοῦ ὕστερον. Ἡ ἀρχιστρατηγία ἐδόθη εἰς τὸν Ρετζιβίλ, ἡ δὲ Πολωνικὴ Βουλὴ παραφρομένη ἀπὸ παρ' ἑαυτὴν καὶ ὀλέθριον ἐνθουσιασμόν, ἐπιπτε καθέκαστην εἰς λάθρην ἀκατανόητα. Ὁ Διέβιτς Ζαβαλκάνσκι (ὑπερέμνιος) εἰσέρχεται εἰς Πολωνίαν μὲ 120,000 στρατεύματα καὶ μὲ 400 κανόνια καὶ συγκροτεῖται ὄχι μακρὰν τῆς Βαρσοβίας ἢ ἐν Γραχόβη μάχῃ πεισματικῇ, ἀλλὰ μὴ ἀποφασίσασα τὴν τύχην τῆς Πολωνικῆς ἐπαναστάσεως. Εἰς τὰ δεινὰ τῆς ἀλληλοκτονίας προστίθεται καὶ τῆς χολορίας ἡ θανατηφόρος ἐπιφοίτησις. Μετὰ τὴν μάχην τῆς Ὄστρόλεγκας, ἡ Βαρσοβία κατατρώχεται ἀπὸ αἱματώδη ὀχλαγωγίαν, καὶ κατὰ τὰς ἰδιοτρόπους αὐτῆς παραφοράς ἡ Πολωνία ἀλλάζει κυβερνήσεις καὶ ἀρχιστρατηγούς. Ὁ Μέγας Δούξ Κωνσταντῖνος ἀποθνήσκει, ὁμοίως καὶ ὁ στρατάρχης Διέβιτς, τὸν ὁποῖον πρὸ τοῦ θανάτου του εἰσέτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἀντεκατέστησεν εἰς τὴν ἀρχιστρατηγίαν διὰ τοῦ Πασκέβιτς Ἐριβάνσκι, καὶ ὑπ' αὐτὸν ὁ Ῥωσικὸς στρατὸς συμποσούμενος εἰς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρᾶς καταλαμβάνει τὴν Βαρσοβίαν παραδοθεῖσαν 7 Σεπτεμβρίου 1831 μετὰ τρομερὰν ἀντίστασιν. Ὁ πόλεμος οὗτος ἦτο μὲν ὀλιγοχρόνιος, ἀλλὰ πεισματώδης καὶ φοβερὸς· καὶ ἡ Πολωνία ἐπέσει τείνουσα ἀνωφελῶς τὰς χεῖρας τῆς πρὸς ἔθνος μεμακρυσμένον καὶ πρὸς κυβερνήσιν φιλαυτὸς ἀσχολουμένην εἰς τὴν ἰδίαν συντήρισιν.

Ἡ σύγχρονος σχεδὸν ἀπέσβεσις τῆς Πολωνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν Ἰταλικῶν στασιασμῶν κατέπαυσε τὰς ἀνησυχίας τῆς Μοναρχικῆς Εὐρώπης, τῆς ὁποίας προεξῆχεν ὁ Αὐτοκράτωρ Νικόλαος. Ἡ ἐπιβρόχῃ του ἠθέλην εἶναι ἀπέραντος ἐὰν δὲν κατεπτοίει ἐνίοτε καὶ αὐτὴν τὴν Αὐστρίαν ἡ ἀδιάκοπος ἐπὶ τὴν Τουρκίαν ἐπενέργεια τοῦ αὐτοκράτορος. Οἱ Ῥῶσοι διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Καϊνάρτζι 1774 ἤλθον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐξείνου Πόντου· διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνθήκης ἀφίχθησαν εἰς τὸ Κουβάν καὶ εἰς τὴν Κριμαίαν· διὰ τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ εἰσέδυσαν εἰς τὴν Βεσσαραβίαν καὶ ἐποτίσθησαν τὰ ὕδατα τοῦ Προύτου· διὰ τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει ὑψήρεσαν τὸ σχηματιζόμενον Δέλτα ἀπὸ τὰ στόμια τοῦ Δουνάβεως, ἀλλ' εἰσέτι δὲν εἶχον κατασκευάσει εἰς τὰς ἀντηράς τοῦ Βοσπόρου ὄχθας. Ὁ Νικόλαος κατέρωθε τοῦτο χάρις εἰς τὴν ἐπικλήσιν τοῦ Σουλτάνου Μαχμούδ.. Ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἀφοῦ διὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰπραχὴμ ἐκυρίευσεν τὴν δυσπόρθητον Ἄκιαν, (Πτολαιαῖδα) ἐνίκησεν εἰς Χόμς καὶ Βεϋλάν τὸν Χουσεῖν πασᾶ ἡμίον τῶν Γιαντισάρων, κατετρόπωσε κατὰ τὴν συστάδην μάχην τῆς Κόνιας (Εἰκόνιον) τοὺς Τούρκους στρατηγουμένους ἀπὸ τὸν μέγαν Βεζύρην Ρεσιδ-Μεχμεδ, ἐδυνάτο νὰ ὁρμήσῃ καὶ νὰ εἰσέλθῃ ἀπολέμος εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ἐσταμάτησεν ἀφ' ἑνὸς εἰς Εἰκόνιον, ἀπειλούμενος ἀπὸ τὴν διπλωματίαν καὶ ἰσως καταπληττόμενος ἀπὸ τὸ ἀνίκητον σέβας τῶν ὀθωμανῶν πρὸς τὸν ὑπέρτατον τοῦ Ἰσλαμισμού ἀρχηγόν. Αὐτὸς περίτρομος ἐπρόκρινε νὰ προστατευθῇ ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν παρὰ νὰ κύψῃ τὸν αὐχένα εἰς τὸν ἰσχυρόν του ὑπῆκοον. Ἐνῶ λοιπὸν ἡ Γαλλία διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου της Βαρνέε ἠτχολοεῖτο ἐν τῇ Κουτάχια νὰ συνδιαλλάξῃ διὰ συνθήκης τὸν Σουλτάνον μὲ τὴν Αἴγυπτον. ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ προλάβῃ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ῥωσσίας, στόλος Ῥωσικὸς ἔφερεν ἀπὸ Ὁδησσὸ πεντακισχιλίους Ῥώσους καὶ τοὺς ἀπέβι-

βασεν εἰς τὸ ἀπέναντι τῶν Θεραπειῶν μέρος τῆς Ἀσίας. Ὁ ἐπικουρικὸς οὗτος στρατὸς πολλάκις ἐπιβουρῆται, πολλάκις θαυμασθεὶς ἀπὸ τὸν Σουλτάνον, ἀνεχώρησεν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀποδημίας του, ὁ Κόμης Ὁρλόφ ὑπέγραψε τὴν περίφημον συνθήκην τοῦ Χουνκιάρ-Ἰσκέλεσι, διὰ τῆς ὁποίας συνωμολογεῖτο ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη ἐπιμαχία μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας, καὶ ὁ Ἕλλησποντος ἐκλείετο εἰς ὅλα τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἐκτὸς τῶν τῆς Ῥωσσίας. Ἡ συνθήκη αὕτη δὲν ἀνενοήθη μετὰ τὴν ἐκπνευσίν της, ὁ Ἕλλησποντος ἐκπυρρῆθη κλειστὸς εἰς ὧν τῶν ἐθνῶν τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἀνεξαιρέτως· καὶ τοῦτο ἐθεώρησεν ὡς κατόρθωμα ἡ Διυτικὴ Διπλωματία, ἀλλὰ, τὸ καθ' ἡμᾶς νομίζομεν ὅτι ἤθελεν ἦναι συμφωνώτερον μὲ τὸ δημόσιον ναυτικὸν δίκαιον καὶ συμφέρον τῆς Δύσεως, ἐὰν τὸ ἀνάπαλιν ἡ εἰσόδος τοῦ Ἕλλησπόντου ἐκπυρρῆτο ἐλευθέρᾳ εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα ὧν τῶν ἐθνῶν. Διὰ τοῦτο μάλιστα θεωροῦμεν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἐθριάμβευσε καὶ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Χουνκιάρ-Ἰσκέλεσι καταθορυβήσας καὶ προκαλέσας τρόπον τινὰ τὴν Εὐρώπην καὶ ἀποκλείσας ὕστερον τὰς νῆας της ἀπὸ τὸν Ἕλλησποντον καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὸν Εὐξείνιον πόντον, τὸν ὁποῖον θεωρεῖ ἤδη ὡς κλειστὴν θάλασσαν ἡ μάλλον ὡς *Ῥωσικὴν λίμνην*. (α).

Ὁ αὐτοκράτωρ πολλάκις ὠδοιπόρησε πρὸς τὴν Γερμανίαν συσφίγγων τοὺς συμμαχικοὺς δεσμούς· μετὰ τῶν Γερμανῶν ἡγεμόνων καὶ ἀντιπρίγκιπων σύνδεσμον ἰσχυρὸν ἐναντίον τῶν συνταγματικῶν ἐπικρατειῶν καὶ μάλιστα ὅταν αὗται συνεδέθησαν μὲ τὴν πομπώδη τετραπλὴν συνθήκην μεταξὺ Γαλλίας, Ἀγγλίας, Πορτογαλίας καὶ Ἰσπανίας. Κατὰ τὸ 1840 συνέπραξε μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης κατὰ τοῦ ἀντιβασιλείως τῆς Αἰγύπτου, συντείνας εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τῆς Γαλλίας καὶ εἰς τὴν διαρρήξιν τῆς ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἰουλίου ὑπαρχούσης ἐπιστηθίου συνεννόσεως.

Οἱ ἐξωτερικοὶ πόλεμοι καὶ αἱ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπενέργειαι, εἶναι τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς ἱστορίας τῶν συνταγματικῶν ἐθνῶν ἀδιακόπως κυμαινομένων ἐπὶ ἐσωτερικοῦς σάλους. Ἀλλὰ τῆς Ῥωσσίας βασιλευμένης ἀπὸ τὸν Νικόλαον τὰ ἐπισημότερα συμβεβηκότα εἶναι ὅσα ἐν τάχει ἐσκιαγραφίσαμεν, συμβεβηκότα μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ ζωγραφίσῃ ἡ ἱστορία τὸν ἐξοχον τοῦτον ἄνδρα.

Ὁ Νικόλαος ἠσχολήθη συντόμως εἰς τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Ῥωσσίας τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταρρύθμισιν· συνέταξε κώδικα διοικητικῶν νόμων, ὁ ὁποῖος χρήζει ἰδιαίτερας ἐξετάσεως καὶ κρίσεως· ἡ δωροδοκία καταπολεμεῖται αὐστηρῶς, ἡ ἐκπαίδευσις ἔλαβε τινὰς προόδους ἐπὶ τῆς Βασιλείας ταύτης, ἡ δημοσία πίστις ἐξετάθη μὲ τὸ ἐμπόριον καὶ μὲ τὰς εὐκολίας τῶν ἐσωτερικῶν συγκοινωνιῶν. Ὑπὸ τὸν Νικόλαον ἀνεπτύχθη ἐπ' ἀπειρον τὸ πιστωτικὸν σύστημα, διὰ τῆς κυβερνητικῆς τραπέζης, ἐκδιδούσης ἀναρίθμητα τραπεζητικὰ γραμματίδια, καὶ ἡ χρῆσις τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος ἔγινε σπανία ἐνῶς τοῦ Κράτους. Ἡ μεγάλη τῶν γραμματίων κυκλοφορία καὶ ἡ πληθὺς αὐτῶν συνεχέντρωσεν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Κυβερνήσεως ὑπέρβουνον ποσὸν μεταλλικοῦ, χρησιμεύον ὡς ταμῖευμα ἐξασφαλίζον τῶν γραμματίων τὴν ἐξαργύρωσιν. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ ταμείου· ματος ὁ αὐτοκράτωρ ἐδάνεισε τεσσαράκοντα ἑκατομύρια φράγκων εἰς τὴν Γαλλικὴν τράπεζαν καὶ τριᾶ-

(α) Ὁ αὐτοκράτωρ αὐθόρμητος διὰ τοῦ Κ. Βροννὸφ ὑπεσχέθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν μὴ ἀνανέωσιν τῆς συνθήκης ταύτης, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συνδρομῆς της ὑπὲρ τοῦ Σουλτάνου, ἀπειλουμένου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

κοντα εἰς τὴν Ἀγγλικήν. Ἐνῶς ἡ Ῥωσσία ἐπὶ τὰ δύο παρελθόντα ἔτη ἐπρομήθευσεν ἄρθρα σιτηρὰ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ αὐτοκράτωρ τῇ ἐδάνεισε χρήματα διὰ τῶν ὁποίων ἐδύνατο νὰ πληρώσῃ τοὺς Ῥώσους ἰδιοκίτας διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν σιτηρῶν.

Τὴν παροῦσαν ἡσυχίαν τῆς Ῥωσσικῆς ἐπικρατείας διαποικίλλουσι μόν' αἱ ἐνιαύσιαι ἐκστρατεῖαι κατὰ τῆς Σιρκασίας, στάδιον ὅπου κατ' ἔτος καταναλίσκονται τάγματα καὶ χρήματα Ῥωσσικὰ, ἀλλὰ τὸ ὅποιον χρησιμεύει ὡς γυμναστήριον τοῦ Ῥωσσικοῦ στρατοῦ, καθὼς ἡ Ἀλγερία ἀσχολεῖ καὶ ὑποτρέφει τὴν ἀρχίον τῶν Γάλλων δραστηριότητα. Ὁ πολιτισμὸς θὰ δαμάσῃ προσεχῶς, τὰς ἀντιστάσεις ταύτας καὶ ἡ ἐπιτυχία θέλει βραβεύσει, τὸς πόνους καὶ τὸς θάνατους!

Ὁ νοὺς φρίσσει ἀναλογιζόμενος τὸ ἀχανές τῆς Ῥωσσικῆς αὐτοκρατορίας, τὸ πολυφύλλον καὶ πολυθρησκον τοῦ πληθυσμοῦ, τὰς ἀδιακόπους ἀπαιτούμενας μερίμνας διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ ἐνότητά τινα εἰς τὸ πολυμορφον καὶ ποικίλων τῶν κοινωνικῶν συμβεβηκότων, νὰ συστείλῃ τὴν ὁρμὴν εἰς τινα μέρη, νὰ εἰσάξῃ τὴν κίνησιν εἰς ἄλλα, νὰ πολιτικῇ τῶν μὲν τὴν βαρβαρότητα, τῶν δὲ νὰ συνέχῃ τὴν ἀκαίρον ἐπὶ τοὺς νεωτερισμοὺς τάσιν, νὰ ἐκχέῃ ἐφ' ἅπαντα διευθυσιν σύγχρονον καὶ τείνουσαν πρὸς συνεξομοίωσιν καὶ πρὸς πρόοδον. Ποίαν εὐθύνην ἀναλαμβάνουν οἱ ἀπόλυτοι ἡγεμόνες ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνώπιον τῆς ἱστορίας, ἡ ὁποῖα εἶναι ἡ ἐτυμολογία τῆς ἀνθρωπότητας! Ὅταν αὐτοὶ καταστέλλουσι τὰς ἀκέρους μεταβολὰς ἐξορμώσας ἀπὸ τὸν λαόν, ὀφείλουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι γινόμενοι πολιτισταὶ τῶν λαῶν τῶν, νὰ διαχέωσι βελτίωσιν καὶ πρόοδον βαθμιαίαν καὶ νὰ ὀδηγῶσιν αὐτοὺς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον τῆς ἀνθρωπότητας.

Τοιοῦτον ἔργον ἀποταμιεύεται μάλιστα εἰς τοὺς αὐτοκράτορας τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ Νικόλαος εἶναι ἄξιος νὰ κατανοήσῃ τὸ μέγιστον τοῦ ἔργου καὶ τὸ μέγιστον τῆς εὐθύνης!

Π. Α.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ.

Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Τὴν 12 (24) Μαΐου 1819 ἐν Κενσινγκτὼν τῆς Ἀγγλίας ἡ Δούκισσα τῆς Κέντης, νύμφη τοῦ τότε Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, Γεωργίου τοῦ Γ'. καὶ ἀδελφὴ τοῦ ἤδη βασιλεύοντος τοῦ Βελγίου Λεοπόλδου τῆς Κυβούργης, ἔτεκε θυγάτριον. Τὸ συμβῆν τοῦτο ἡσπάσαντο μετὰ μεγάλης χαρᾶς οἱ γονεῖς, διότι τὸ γεννηθὲν ἦν παιδίον μονογενές. Ἀλλ' ἡ αὐλὴ, ἀλλὰ τὸ δημόσιον, καὶ ὅσοι ἐπιμετρῶσι τὴν προσπάθειάν των πρὸς τῶν συμβάντων τὴν πολιτικὴν σημασίαν ἤκουσαν τοῦτο μετὰ πολλῆς ἀδιαφορίας, διότι τὸ παιδίον, ἂν καὶ ἐκ βασιλικῆς γενεᾶς, ἀπῆχεν ὁμως τοσοῦτον τοῦ θρόνου, ὥστε οὐδὲ μία πιθανότης ὑπῆρχεν ὅτι ἤθελε ποτὲ προσεγγίσει αὐτόν. Ὁ Δουξ τῆς Κέντης ἦν τῷ ὄντι ὁ τέταρτος υἱὸς Γεωργίου τοῦ Γ'. Εἶχε λοιπὸν πρὸ αὐτοῦ ὡς ἐπιδόξους διαδόχους τοῦ θρόνου τοὺς τρεῖς ἀδελφούς του, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν.

Ἀλλὰ τί ἦν τὸ πρῶτον ἐκεῖνον τόσον γλυκὺ καὶ τόσον μεγαλοπρεπὲς συγχρόνως τοῦ βρέφους μειδίαμα; Ἀγγελός τις ἐκ τῶν θεῶν ἐπιτετραμμένος τὴν τύχην τῶν ἀνθρώπων, καταβὰς τὸ ἐφίλησεν ἴσως εἰς τὸ μέτωπον, καὶ ἐπέθεσεν ἀοράτως εἰς τὴν κεφαλὴν του τῆς

Βασιλίσσης τὸ στέμμα; Τὸ κοράσιον βαπτισθὲν ὠνομάσθη *Ἀλεξάνδρινα ΒΙΚΤΩΡΙΑ*.

Ἐθῆλαζεν ἀκόμη ἡ Βικτωρία ὅταν ἀπέθανεν ὁ Πάππος της, ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Γ'. καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ πρωτότοκος τῶν υἱῶν του, Γεώργιος ὁ Δ'. ὥστε ἀντὶ ἐγγόνου, ἐγένεν ἡ Βικτωρία ἀνεψία τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐπλησίασεν οὕτω τὸν θρόνον κατὰ μίαν βαθμίδα.

Γεωργίου τοῦ Δ'. διάδοχος ἦν ἡ θυγάτηρ τοῦ Καρλόττα, ἂν ὁ Βασιλεὺς δὲν ἐγέννα υἱόν. Ὁ Βασιλεὺς υἱὸν δὲν ἐγέννησε, καὶ ἡ Καρλόττα ἀπέθανεν ἐπὶ τοκετοῦ, καὶ μετ' αὐτῆς συναπθάνει καὶ τὸ παιδίον της, ἡ τελευταία ἐλπίς της κατ' εὐθεῖαν διαδοχῆς Γεωργίου τοῦ Δ'. Ὁ δὲ σύζυγός της Λεοπόλδος, ἀντὶ Βασιλέως ἡ καὶ ἂν συζύγου τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, ὡς ἦν προωρισμένος νὰ γίνῃ, ἐξελέχθη Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, καὶ παραιτηθεὶς ἐστάλη Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου.

Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας ἔμεινεν ἐπομένως ὁ δευτερός ἀδελφὸς Γεωργίου τοῦ Δ'. ὁ Δουξ τῆς Ἰόρκης, καὶ μετ' ἐκεῖνον τὰ τέκνα του. Ἀλλὰ τὰ τέκνα τοῦ ἀπέθανον τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, καὶ τέλος ἀπέθανε καὶ αὐτός, ὥστε ὁ διαδοχὴ, καὶ μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ θρόνος, περιήλθεν εἰς τὸν γ'. ἀδελφόν, τὸν Δούκα τῆς Κλαρεντίας, Γουλιέλμον τὸν Δ'. Ἡ ἐλπίς καὶ τοῦτο νὰ θέσῃ τὸ στέμμα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῶν υἱῶν του, πρῶτως ἐματαιώθη. Πρὶν ἔτι ἀναβῇ τὸν θρόνον, ἄωρος θάνατος ἀνῆρπασε τὰ τέκνα τοῦ ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ, καὶ ἔκτοτε τέσσαρες ἀλλεπάλληλοι τῆς Βασιλίσσης ἀποβολαὶ ἀπέσβεσαν ὁλοκλήρως τὴν γενεάν του. ἔπρεπε νὰ μετατῇ τὸν θάνατον τοῦ Γουλιέλμου νὰ περιέλθῃ ὁ θρόνος κατὰ φυσικὴν τάξιν εἰς τὸν τέταρτον ἀδελφόν, τὸν Δούκα τῆς Κέντης, καὶ μετ' αὐτόν, ἂν εἶχεν υἱόν, εἰς τὸν υἱόν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Δουξ τῆς Κέντης εἶχε προαποθάνει χωρὶς ἄλλου παιδίου, καὶ οὕτω μετὰ τοσαύτας, ὡς θεῶν παρασκευασθείσας περιπετείας, διάδοχος ἀνῆγορεύθη τοῦ θρόνου ἡ Βικτωρία, καὶ τὴν (8) 20 Ἰουλίου 1837, Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας!

Οἱ Ἀγγλοὶ ἡσπάσαντο μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν χαρίεσαν ὀκτωκαιδικαετῇ παρθένον, ἀναβάσαν τὸν θρόνον τῆς Ἰωννης καὶ τῆς Ἑλισάβετ. Ὁδηγόν τῶν πρώτων βημάτων της εἰς τὸν δημόσιον βίον ἔχουσα τὴν μητέρα της, γυναῖκα χαρακτῆρος ἐξόχου, κλίνουσαν δὲ ἐκ διαθέσεως πρὸς τὸ *Βιγικόν* ἡ προοδευτικὴν σύστημα, ἱπεκύρυσεν, ἅμα ἐνθρονισθεῖσα τὸ ὑπουργεῖον τὸ προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Μελβούρν, ὅς τις νέος τότε, εὐχαρις τοὺς τρόπους καὶ περιποιητικὸς, θυμίαμα καίων σεβοσμοῦ καὶ κολακείας ἐπιτηδεύει οὐχ' ἦττον πρὸς τὴν νεάνίδα ἢ πρὸς τὴν βασιλίδαν, ἀπέκτησεν ἰδιαιτάτως τὴν βασιλικὴν εὐνοίαν. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο διέπρεπον ἄνδρες οἰοὶ ὁ Παλμερστὼν καὶ ὁ Ῥύσσελ.

Ἀλλὰ μετὰ δύο ἔτη αἱ βουλαι ἐκηρύχθησαν κατὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου, καὶ ἡ βασίλισσα, βιαζομένη νὰ ἐνδύσῃ εἰς τὴν φωνήν τοῦ ἔθνους, προσεκάλεσε τὸν Κ. Ροξέρτον Πείλ, τὸν τότε ἀρχηγόν τοῦ Τορικοῦ κόμματος, νὰ συνθέσῃ νέαν κυβερνήσιν. Ὁ Κ. Πείλ ὁμως, ὡς πρῶτην συνθήκην ἐζήτησε τὴν ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα ἀποβολὴν τῶν κυρίων αἵτινες ὑπηρετοῦν τὴν βασίλισσαν, διότι ἐγνώριζεν ὅτι αἱ πλεῖσαι ἀνῆκον εἰς τὸ κόμμα τῶν ἀντιπάλων του. Ἀλλ' ἡ βασίλισσα ἐθεώρησε τὴν τοιαύτην ἀξίωσιν ὡς ὑπερβολικὴν, καὶ ὡς προσβλητικὴν αὐτῆς. τῆς ἰδίας, καὶ ἀπ' ἐναντίας τῆς θελήσεως τῶν βουλῶν διετήρησε τοὺς Βίγους εἰς τὰ πράγματα ἐπὶ ἐν ἔτος ἀκόμη.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν 3 Σεπτ. 1841, τῆς βουλῆς ἀποφαν-